

دیوید باربر

تاریخ موسیقی

آن طور که باید تدریس شود
(باخ، بهوون، و باقی بروبچه‌ها)

طراح
دیو دانلد

ترجمه
مهستی بصیر، تسافرن میرفخرایی

سرشناسه: باربر، دیوید ویلیام، ۱۹۵۸ - (Barber, David W. (David William))
عنوان و نام پدیدآور: تاریخ موسیقی، آن طور که باید تدریس شود / نویسنده دیوید باربر؛
طراح دیو داندل؛ ترجمه مهستی بصیر، تیسافرن میرفخرایی،
مشخصات نشر: تهران: کندوکاو، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری: دوازده، ۱۸۳ ص: مصور.
شابک: 978-600-6363-06-6

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Bach, Beethoven and the Boys: Music History as it Ought to be Taught

یادداشت: عنوان دیگر: باخ، بتهوون و برویجهما

یادداشت: کتابنامه به صورت زیر نویس

عنوان دیگر: باخ، بتهوون و باقی برویجهما.

موضوع: آهنگسازان -- سرگذشتگان -- لطیفه، هجو و طنز

موضوع: موسیقی -- تاریخ و نقد -- لطیفه، هجو و طنز

موضوع: موسیقی‌دانان -- سرگذشتنامه -- لطیفه، هجو و طنز

شناسه افزوده: داندل، دیو سی، تصویرگر

شناسه افزوده: Donald, David C

شناسه افزوده: بصیر، مهستی، ۱۳۲۴ - ، مترجم، میرفخرایی، تیسافرن مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ب ۲ ب ۲ / ML۳۹۰

رده‌بندی دیویی: ۷۸۰/۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۹۷۳۲۵

دیوید باربر

تاریخ موسیقی، آن طور که باید تدریس شود

(باخ، بتهوون و باقی برویجهما)

طراح هنر: دیو داندل

ترجمه مهستی بصیر، تیسافرن میرفخرایی

چاپ یکم ترجمه فارسی: پاییز ۱۳۹۱، آماده‌سازی و نظارت بر چاپ: دفتر نشر کندوکاو

(صفحه‌آرایی: سمیه حسینی، نمونه‌خوانی: غلامحسین دهقانی، نظارت بر چاپ: هومن بخشی)

طراح جلد: محمودرضا لطیفی

لیتوگرافی: طاووس رایانه، چاپ: نیل، صنعتی: چاپش

شمارگان: ۱،۱۰۰ نسخه

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است

انتشارات کندوکاو

خیابان شهید مدنی، کوچه یاقوت‌زاد، شماره ۳۲، تهران ۱۶۳۸۹

info@kandokavpub.ir

مرکز بخشی: کتاب گزیده

خیابان فخر رازی، شماره ۳۲، تهران ۱۳۱۴۸

تلفن: ۶۶۴۹۲۹۶۲، ۶۶۴۸۰۵۶۹، ۹۸۷-۶۶۴۰۰

قیمت: ۸،۰۰۰ تومان

فهرست

۹	به جای مقدمه ناشر
۱۳	معرفی کوتاه نویسنده و طراح و مترجمان
۱۵	یادداشت نویسنده

آغاز ماجرا

۱۷	موسیقی اولیه
----	--------------

کم کم به جایی می‌رسیم

۲۵	ژوسکین
۲۹	پالستینا
۳۶	جزوالدو

چند انگلیسی

۴۱	برد
۴۵	کلارک
۴۷	پرسل

برآمدن سبک باروک

۵۳	مونت ووردی
۵۹	ویوالدی
۶۶	باخ
۸۰	هندل

چند نمونه از کلاسیک‌ها

۹۳	هایدن
۱۰۱	موتسارت

رومانتیک‌ها

۱۰۹	بتهوون
۱۱۶	راکسر
۱۲۶	برامس

لیدها را دنبال کنید

۱۳۱	شوبرت
۱۳۷	شومان

روس‌ها می‌آیند، روس‌ها می‌آیند

۱۴۳	پنج‌گردن کلفت
۱۵۱	چایکوفسکی

تاریخی خلاصه و مهمل از اپرا

۱۵۷	اپرا
-----	------

آشوبی که اکنون در آن هستیم

۱۶۷	استراوینسکی
۱۷۱	شوئنبرگ
۱۷۵	باغبان‌های روستاهای انگلستان
۱۸۱	آیوز

از این جا به کجا می‌رویم؟

۱۸۵	کیچ
۱۹۰	مؤخره

به جای مقدمه ناشر *

مثل این که زمانش رسیده است که آن چه را مسر سِلِر^۱ و ییتمن^۲ بر سر تاریخ انگلستان آورده اند کسی هم بر سر تاریخ موسیقی یا سرگذشت موسیقی دانان بیاورد. کتاب مذکور اثری است درباره تاریخ انگلستان با عنوان ۱۰۶۶ میلادی و باقی قصه^۳ و به یاد داریم که در آن زمان که جولیس سزار به خاک بریتانیا قدم نهاده فرمود آن چه دید ساکنانی بود و سمه بر سر و صورت کشیده (لن لگو، مفرنگی، مردنی، و مفلوک)، در حالی که رومیان، ابر قدرت آن زمان، به خاطر تربیت و مدارج دانش و سامانه های عالی شان بسیار والا و معزز به حساب می آمدند. دولت علیه انگلستان در آن زمان شاهانی داشت با نام هایی همچون کناس و... چه عرض کنم. اما دیوید باربر، نویسنده کتابی که در دست دارید،

* ترجیح دادیم، به جای هر مقدمه و دیباچه ای، خلاصه آن چه را آنتونی برجس (Anthonony Bergess) (۱۹۱۷-۱۹۹۳) رمان نویس، مستقد، و نویسنده موسیقی معروف بریتانیایی درباره این کتاب نوشته است به نظر خوانندگان برسانیم. از همکاران آقای اکبر افسری که زحمت ترجمه این مقدمه را متقبل شد بسیار سپاس گزاریم. — ناشر.

1. Messer Sellar 2. Yeatman

۳. *1066 and All That*، این کتاب که ظاهراً در نیمه دوم قرن بیستم منتشر شده است تاریخ انگلستان را به صورتی فکاهی و خنده آور ترسیم کرده است. تصور می کنیم اگر با رستم التواریخ، اثر رستم الحکمای خودمان مقایسه شود بی مورد نباشد. — م.

موفق به پرداخت داستانی خنده‌آورتر از آن چه شده است که آن کلاسیک قدمایی بر سر حقایق تاریخی آورد.

چیزی که در این زمینه می‌خواهم بگویم این است که آن چه شما به آن می‌خندید حقیقت دارد و در این نوشته‌های کوتاه تنها یک حقیقت هم وجود ندارد بلکه حقایق بسیاری در آن‌ها نهفته است. اگر باربر می‌گوید ریچارد واگنر در ۱۸۱۳ متولد شد شما این واقعیت را می‌پذیرید و در دانشنامه بیست جلدی موسیقی گروو، اگر مایل باشید، می‌توانید آن را ببینید. اما اگر قیمت گزاف دانشنامه را هم به کناری بگذاریم، آن چه را باربر به ما می‌گوید، در آن بیست جلد از اوضاع و احوال واگنر نخواهید یافت. اگر باربر می‌گوید پرستش بهار استراوینسکی نخستین بار در ۱۹۱۳ در پاریس اجرا شد، لازم نیست در این مورد با پدر بنده که در آن زمان در پاریس بوده است مشورت کنید. در عین حال، باربر چیزهایی به ما می‌گوید که در آن بیست جلد نیست. مثلاً این که کسی که تاریخ موسیقی را می‌خواند می‌بایست تاریخ عقل و جنون آن را یکجا بخواند.

من مقدمه خود را بر این کتاب که به زودی متن آن بر سر خواننده آوار می‌شود، بدون توجه به آن که توانش به اندازه جنونی است که در متن هست می‌نویسم. منظورم این است که شما باید ذهن‌تان را برای دست و پنجه نرم کردن با هنری آماده کنید که در درجه نخست نمی‌داند علت وجودی‌اش چیست؟ به عبارت دیگر، ما می‌دانیم که همبرگر یا روابط دوستانه به چه خاطر است و به چه درد می‌خورد، اما هدف موسیقی را نمی‌دانیم. دست بر قضا (بیشتر از باربر شوخی نمی‌کنم)، امروز صبح ساعت پنج از خواب بیدار شدم، زیرا سرفه امانم را بریده بود و همسرم را از خواب بیدار کرده بود. در این بامداد علی‌الطالع یک دفعه متوجه شدم که تنها کاری که می‌شود کرد ساختن یک قطعه موسیقی فوگ است. باری یک فوگ سرهم کردم

سپس پستیچی آمد و نسخه آماده به چاپ همین اثری را که در دست شماست آورد.

قطعه فوگ من در A مینور و برای آواز چهارنفره بود و این دومین فوگ بود که ظرف یک هفته ساختم. اما خدا خودش می داند چرا دست به این کار زدم. بدیهی است این فوگ ها روح حضرت باخ را بیدار نکرد. خلاصه، کتاب باربر ثابت می کند که من در دیوانگی خویش تنها نیستم. اما آن کار وضع را بهتر کرد؛ سرفه هایم قطع شد.

باری صمیمانه ترین ستایش من به اثری است استادانه؛ این کار باربر را به خاطر خفایق اش بخوانید، نه به خاطر فکاهی بودنش. وقتی آن را می خوانید واقعا با گستره ای از تاریخ موسیقایی آشنا می شوید. این که باور داشته باشید چه فایده ای دارد، بحث دیگری است. لااقل این که با پریشانی و بلبشویی و حتی بی اخلاقی جامعه پول پرست و مقام پرست تا حدودی آشنا می شوید.

معرفی کوتاه نویسنده و طراح و مترجمان

نویسنده: دیوید باربر روزنامه‌نگار، نویسنده، و آهنگساز کانادایی، ساکن شهر تورونتو کانادا. او تاکنون چندین کتاب به زبان طنز درباره تاریخ و آموزش موسیقی کلاسیک؛ آپرا، و باله نوشته است. وی برادرزاده ساموئل باربر، آهنگساز بزرگ قرن بیستم نیست.

طراح: دیوید دانالد آفریننده طرح‌های کتاب حاضر، مدیر هنری یک مجله کانادایی مستقر در تورونتو است. وی طرح‌های چند کتاب دیگر دیوید باربر را نیز رسم کرده است.

تیسافرن میرفخرایی، دانش‌آموخته دوره دکترای مهندسی از دانشگاه بریتیش کلمبیای کانادا. وی در زمینه موسیقی در محضر اساتید ایرانی چون شریف لطفی، احمد پژمان، عبدالرضا سجادی، مهران روحانی، و اساتید کانادایی همچون استفن چنمن (Stephen Chatman)، رامونا لونگن (Ramona Luengen)، درستی چنگ (Dorothy Chang)، و برنارد دوئرکسن (Bernard Duerksen) هارمونی، کنترپوان، ارکستراسیون، و آهنگسازی و نوازندگی پیانو را آموخته است. وی برنده جایزه آهنگسازی دومین جشنواره موسیقی دانشجویی ایران (۱۳۷۷) است و برخی از ساخته‌های او در موسیقی

مجلسی، آوازی، و تکنوازی پیانو در کانادا اجرا شده است.
 مهستی- زهرا بصیر، فارغ التحصیل رشته مدیریت دولتی از
 دانشگاه تهران است. وی بعد از آن برای طی دوره کارشناسی ارشد به
 دانشگاه چستر انگلستان رفت و پس از آن تا هنگام بازنشستگی به
 شغل های مدیریتی در شرکت ملی ذوب آهن ایران و جانشین آن،
 یعنی شرکت ملی فولاد ایران، اشتغال داشت.

www.ketab.ir

یادداشت نویسنده

یکی از استادان من در دوره تحصیل در دوره موسیقی در دانشگاه کوئینز (Queens) کانادا (اگرچه باور آن مشکل است، من مدرک کارشناسی موسیقی خود را با امتیاز عالی در رشته خوانندگی و تاریخ موسیقی دریافت کردم) سعی کرده به طور محترمانه به من بفهماند که اگرچه آثارم جالب‌اند ولی توجه بیش از حدی به مطالب غیرضروری و نامربوط در آن‌ها به چشم می‌خورد. کتاب حاضر شاهد دیگری در اثبات این مدعا است.

لازم به تأکید است که اطلاعات تاریخی موجود در این کتاب همه واقعی است (یا تقریباً همه آن‌ها واقعی است). وقتی باخ از شهر کوئن (Cothen) به لایپزیگ نقل مکان کرد، واقعاً یازده پیراهن کتانی داشت که به لباس شویی داده بود — اگر باور ندارید، خودتان تحقیق و بررسی کنید.

برخی از دوستان سابق من که متن کتاب حاضر را قبل از چاپ مطالعه کردند، با حسن نیت به من یادآور شدند که پابره‌های کتاب سبب سردرگمی خواننده می‌شود. اگر شما نیز چنین مشکلی احساس می‌کنید، می‌توانید پابره‌ها را کلاً ندیده بگیرید. ولی به نظر من

بهترین قسمت مطلب را از دست خواهید داد.^۱

علاوه بر فهرست همیشگی دوستان و اعضای خانواده، که باید برای حمایت و بردباری شان در طول مزخرف‌بافی‌های موسیقایی‌ام از آن‌ها تشکر کنم، مایل‌ام از دانشکده موسیقی دانشگاه کوئینز و به خصوص کارمندان کتابخانه آن دانشگاه به خاطر فراهم کردن امکان دسترسی‌ام به منابع تحقیق تشکر کنم. بدون این منابع، مطالب غیر ضروری و نامربوط بسیار کمتری در این کتاب پیدا می‌شد.

دیوید باربر

کینگستن، ۱۹۸۶؛ تورونتو، ۱۹۹۶

۱. همچنین اگر میل دارید، می‌توانید بی‌خیال متن اصلی باشید، و فقط پابرها را بخوانید.